Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller: 2026-09-15 – 2027-09-30

Djurmo förskola

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Varför Plan mot diskriminering och kränkande behandling? 3
Främja, förebygga och åtgärda: 3
Djurmo förskolas vision, ansvar samt delaktighet: 4
Kommunens övergripande rutiner och åtgärder vid misstänkta kränkningar: 4
Upptäcka, anmäla, utreda och dokumentera: 5
Utvärdering och analys av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling: 5
Utvärdering och analys av föregående års kartläggningar och sammanställningar: 6
Främjande insatser: 6
Förebyggande åtgärder: 7
Prioriterade mål detta läsår: 7
Till dig som förälder: 8
Till dig som barn/elev: 8
Barn/elever och vårdnadshavares delaktighet: 8
Bilagor 9
1.1 Begrepp: 9
1.2 Diskrimineringsgrunderna: 10

VARFÖR PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Enligt Skolverket och gällande lagstiftning: skollagen[1] och Diskrimineringslagen[2], ska huvudmannen årligen se till att det upprättas planer mot kränkande behandling, en för varje enskild verksamhet. Syftet med planen är att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska vara ”levande” i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. Planen ska enligt Skolverkets rekommendationer innehålla:

- en översikt över de mål som verksamheten har satt upp för det förebyggande arbetet
- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar
- en redovisning av vilka åtgärder verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redovisning av hur åtgärderna i den föregående årsplanen har genomförts.

I planerna ska det anges vem som är ansvarig för att respektive åtgärd genomförs, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta är enhetens plan för detta läsår.

FRÄMJA, FÖREBYGGA OCH ÅTGÄRDA:

Vi arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande. Det är olika arbetssätt som ser till att alla barn/elever har en trygg vardag fri från kränkande behandling och diskriminering. De olika arbetssätten innebär:

- Främjande arbete handlar till exempel om att arbeta för att alla barn och elever är lika mycket värda, att vi bemöter varandra på ett trevligt och respektfullt sätt och att alla som deltar i verksamheten är inkluderade. Verksamheten identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Det främjande arbetet genomförs oavsett om det finns aktuella problem eller inte och riktar sig till alla barn/elever.
- Förebyggande arbete handlar om att hitta och förhindra risker för utsatthet, exempelvis platser eller situationer utomhus, vid skåpen och omklädningsrum. Arbetet utgår från konkreta behov eller riskområden som verksamheten har upptäckt eller synliggjort vid kartläggning.
- Åtgärdande arbete handlar om att agera: stoppa, utreda och åtgärda då barn/elever beter sig på ett sätt som får någon att bli ledsen eller må dåligt. Barn/elever ska veta att de ska vända sig till en vuxen för att få hjälp.

[1] Skollag (2010:800) | Sveriges riksdag (riksdagen.se) Främst kap 6.
[2] Diskrimineringslag (2008:567) | Sveriges riksdag (riksdagen.se)

DJURMO FÖRSKOLAS VISION, ANSVAR SAMT DELAKTIGHET:

Vision: På vår förskola ska både barn och vuxna kunna känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt. Barnen ska uppleva att Djurmo förskola är en trygg plats där de får lära och utvecklas med glädje.

Verksamheter som omfattas av planen: Djurmo förskola, avdelningarna Blå, Gul och Röd/Grön.

Ansvariga för planen: Rektor i samarbete med personalen på förskolan.

Personalens delaktighet:

- Samtal och diskussioner i samlingar.
- Diskuterar och reflekterar kring situationer som uppstår i vardagen.
- Pedagogerna förbereder barnen vid eventuella riskfyllda situationer/utflykter samt gör en riskbedömning.
- Pedagogerna utvärderar och reviderar planen samt sätter nya prioriterade mål för nästkommande läsår.

Förankring och implementering av planen:

- Rektor tillsammans med pedagoger ansvarar för att vårdnadshavare samt övriga kommunanställda, som kommer i kontakt med barnen, känner till förskolans plan.
- Att förankra arbetet med visionen hos barnen är pedagogernas ansvar.

KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE RUTINER OCH ÅTGÄRDER VID MISSTÄNKTA KRÄNKNINGAR:

- All personal ska villkorslöst, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn/elev blivit kränkt anmäla detta till respektive chef/rektor.
- Anmälan görs digitalt via KBI/ Draftit. (Digitalt ärendehanteringssystem för att utreda diskriminering och kränkande behandling.)
- Rektor ansvarar för att ärendet utreds skyndsamt via Draftit.
- Rektor gör en anmälan till huvudmannen via Draftit.
- Barn och utbildningsförvaltningen redovisar kontinuerligt antal fall av diskriminering och kränkande behandling på Barn- och utbildningsnämnden. Årligen görs en aggregerad uppföljning av huvudman, både av enheternas Planer mot diskriminering och kränkande behandling, samt läsårets Draftit- sammanställning.

Om ett barn/elev känner sig kränkt av någon vuxen ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Barnet eller dennes vårdnadshavare ska omedelbart kontakta/berätta för personal eller rektor.

UPPTÄCKA, ANMÄLA, UTREDA OCH DOKUMENTERA:

Enligt skollag 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Enl. 2 kap. 7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande eller diskriminerande behandling, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna

Vid en incident utreder närvarande vuxen tillsammans med de berörda barnen vad som hänt och om det som har skett är en kränkning. Därefter meddelas ordinarie pedagog på barnets avdelning om vad som hänt. Beslut tas om vårdnadshavare behöver meddelas eller inte.

Vid allvarligare tillbud/kränkningar kontaktas alltid vårdnadshavare och personalen skriver en anmälan. Vid en händelse pratar vi med alla inblandade och reder ut vad som hänt. Vi informerar ansvariga pedagoger så att alla har vetskap om händelsen. Vårdnadshavare informeras och i vissa fall får vårdnadshavare prata mer med barnet hemma och kanske får vi mer information om händelseförloppet varit oklart. Vi dokumenterar händelsen och meddelar rektor. I anmälan har vi möjlighet att ge förslag på vilka åtgärder som behöver göras. Rektor tar beslut om åtgärderna är genomförbara.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING:

Planen mot diskriminering och kränkande behandling har hängt i alla hallar så att vårdnadshavarna haft möjlighet att läsa dem. Däremot är det knappt någon som kommenterat eller frågat efter den.

Vi har sett att det oftast är när barnen leker som det händer att ett barn blir utsatt av ett annat barn. Vi har också noterat att när vi delar in barnen i mindre grupper så är det lättare att se och höra vad som händer mellan barnen och vi hinner förekomma kränkningar. Det är viktigt för barnens trygghet, samspel och utveckling att vi är närvarande i deras lek.

Vi pedagoger tar alltid tag i och utreder händelser direkt när de uppmärksammas. Vi har ett ständigt pågående värdegrundsarbete på förskolan. Vi är närvarande pedagoger som engagerar oss för att förebygga samt stötta barnen I konflikthantering och missförstånd.

Förskolans pedagoger har kontinuerliga samtal med vårdnadshavare i samband med hämtning och lämning där dialog förs om barnets trivsel och mående. Pedagogerna lyfter både positiva och eventuella negativa händelser i mötet med vårdnadshavarna för att skapa balans.

Vi är uppmärksamma på hela förskolans gård och är med barnen där dom vistas. Då det även kan förekomma kränkningar ute så ser vi pedagoger till att vi sprider ut oss på gården i förebyggande syfte.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS KARTLÄGGNINGAR OCH SAMMANSTÄLLNINGAR:

Under året har det endast inkommit en anmälan om fysisk kränkning. Det låga antalet anmälningar kan ses som en indikation på att barnen i stor utsträckning upplever trygghet i verksamheten. Samtidigt ser vi ett behov av att fortsätta föra dialog i arbetslagen kring vad som ska anmälas som kränkande behandling och att säkerställa att rutinerna är väl kända och används på ett likvärdigt sätt. Resultatet från vårdnadshavarenkäten visar att närmare 90 procent av de svarande känner sig trygga med att lämna sitt barn på förskolan och upplever att deras barn känner sig trygga i verksamheten. Detta är ett positivt resultat som stärker bilden av att förskolan är en trygg miljö för barnen.
På frågan "På mitt barns förskola är det tydligt att kränkande behandling inte accepteras" svarade 53 procent att de instämmer helt, 33 procent att de instämmer delvis och 13 procent att de inte har någon uppfattning. Resultatet visar att vi har ett fortsatt utvecklingsområde i att tydliggöra för vårdnadshavarna hur vi arbetar förebyggande och främjande för att alla barn ska känna sig trygga, inkluderade och bemötas med respekt. Genom ökad information och dialog kan vi skapa en större förståelse för vårt arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

FRÄMJANDE INSATSER:

Vi har gemensamma mål för alla avdelningar på förskolan. Vi är goda förebilder i mötet med alla som vistas på förskolan, så väl vuxna som barn. Vi arbetar dagligen med värdegrundsfrågor genom diskussioner, våran undervisning och aktiviteter.

Vi tycker att det är viktigt med en gemensam del då bemötande och förutsättningar ska vara lika för personal, barn och vårdnadshavare var än de är på förskolan.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

Vi är närvarande pedagoger som engagerar oss för att förebygga samt stötta barnen att lösa konflikter och missförstånd.

Förskolans pedagoger har kontinuerliga samtal med vårdnadshavare i samband med hämtning och lämning där dialog förs om barnets trivsel och mående. Pedagogerna lyfter både positiva och eventuella negativa händelser i mötet med vårdnadshavarna för att skapa balans.

Pedagoger ska vara extra uppmärksamma på lekytor där kränkningar kan ske – undanskymda platser, inomhus och utomhus.

Alla förrådsdörrar och dörren till lekstugan hålls öppna, detsamma gäller inomhus. Inget barn ska kunna bli instängt.

Vi ordinarie pedagoger ser till att skapa relationer till alla barn på Djurmo förskola - som ett led i arbetet med målet *trygga barn* i samband med lämning, hämtning samt sammanslagning.
Vi strävar efter att dagligen kunna dela upp barnen i mindre grupper för att skapa en utvecklande och stabil lärmiljö där alla barn känner sig trygga.

PRIORITERADE MÅL DETTA LÄSÅR:

Mål	**Åtgärder/insatser** **Hur ser vi mätbara/märkbara resultat?**	**Ansvarig**	**När ska arbetet vara klart?**
Främja en utvecklande och stabil lärmiljö där alla barn känner sig trygga och delaktiga.	Alla pedagoger följer och genomför de förebyggande och främjande arbetsinsatser som vi tagit fram. Vi har gemensamma rutiner för lämning, hämtning och sammanslagning.	Verksamma pedagoger	2027-09-14

TILL DIG SOM FÖRÄLDER:

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till någon i personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens egna barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

TILL DIG SOM BARN/ELEV:

En kränkning är när du blivit så illa behandlad att du känner dig ledsen, sårad eller mindre värd. En kränkande handling är en handling som du inte har bett om ska ske, det kan till exempel vara att någon slår dig, säger något elakt till dig, fryser ut dig, inte låter dig vara med eller är elak mot dig över nätet. Om du känner dig kränkt, ledsen eller sårad eller ser någon annan som är utsatt, berätta så snart som möjligt för en vuxen på skolan eller hemma.

BARN/ELEVER OCH VÅRDNADSHAVARES DELAKTIGHET:

Barnens delaktighet:

- Samtal och diskussioner utifrån barnens ålder och mognadsnivå.
- Diskuterar och reflekterar kring situationer som uppstår i vardagen.

Vårdnadshavares delaktighet:

- Information till vårdnadshavarna var de kan hitta planen, både digitalt och i pappersform.
- Information på Vklass där vi uppmanar vårdnadshavarna att läsa och tycka till om planen som kommer att finnas på Gagnefs hemsida under Djurmo förskola, samt ett läsexemplar i hallen på varje avdelning.

BILAGOR

1.1 BEGREPP:

Diskriminering
En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering
Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till exempel om en elev får sämre betyg och det har samband med hens etniska tillhörighet.

Indirekt diskriminering
Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempelvis är om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet
Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäliga åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier
Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att han bär kippa.

Sexuella trakasserier
Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

Instruktioner att diskriminera
Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Kränkande behandling
I 1 kap. skollagen och i läroplanerna används begreppet kränkande behandling brett och omfattar då alla typer av kränkningar inklusive diskriminering enligt diskrimineringslagen och även diskriminering med koppling till andra omständigheter som gäller den enskilde som person. I 1 kap.2 § Regeringsformen står att ”Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person”. I 6 kap. skollagen avgränsas kränkande behandling till att avse ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering

enligt diskrimineringslagen. I den här texten används begreppet ”kränkningar” för att beskriva alla typer av kränkningar som avses i 1 kap. skollagen, alltså omfattande även alla former av och grunder för diskriminering. När begreppet ”kränkande behandling” används här menar vi kränkningar såsom begreppet används i 6 kap. skollagen.[3]

1.2 DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:

Kön

att någon är kvinna eller man. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

Könsöverskridande identitet eller uttryck

att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Etnisk tillhörighet

nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Funktionsnedsättning

varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Sexuell läggning:

homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

uppnådd levnadslängd.

Källa för diskrimineringsgrunderna: [4]

[3] Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda - Hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar. Skolverket, Stockholm 2019

[4] Diskrimineringsgrunder - vad är det? | DO 2025-11-04